

Kris Tavernier

Mijn vijandin

Vraag over de vrouwelijke vijand

‘Verblijd u niet over mij, mijn vijandin, want als ik gevallen ben, zal ik weer opstaan, als ik in duisternis zit, is de HEERE mij een licht.

Ik zal de toorn van de HEERE dragen - want ik heb tegen Hem gezondigd - totdat Hij mijn rechtszaak voert en mij recht verschaft. Hij zal mij uitleiden naar het licht, ik zal Zijn gerechtigheid zien.

*Mijn vijandin zal dat zien. Schaamte zal haar bedekken die tegen mij zei:
Waar is de HEERE, uw God? Mijn ogen zullen op haar neerzien.
Nu zal zij worden vertrapt als slijk op straat’.*

Micha 7:8-10

Vraag

In Micha 7:8-10 gaat het over een vrouwelijke vijand. Wie wordt hiermee bedoeld? M.R. uit Oostkamp (B)

Antwoord

Je stelt een goede vraag, maar het antwoord is niet zo eenvoudig. Ik durf er mijzelf niet absoluut over uit te spreken. De Bijbelcommentaren die ik geraadpleegd heb, geven namelijk drie mogelijke verklaringen voor de identificatie van deze vijandin. En het is daarbij de vraag waarom de vijandin uitdrukkelijk in de vrouwelijke vorm wordt genoemd.

Verklaring 1

De vijandin is Babel. Het is namelijk Babel, dat de verwoesting van Jeruzalem heeft teweeggebracht. In de Bijbel komt ook nog wel voor dat een stad als vrouwelijk wordt aangesproken. Zo slaat de uitdrukking ‘dochter van Sion’ op de stad Jeruzalem (Micha 4:10). Sion is niet hetzelfde als Jeruzalem. Sion is een van de bergen (de belangrijkste) van Jeruzalem; en Jeruzalem is de stad. De stad Jeruzalem is dan de dochter van de berg Sion.

Zo zou de stad Babel als de tegenhanger van Jeruzalem hier dan ook in een vrouwelijke vorm worden aangesproken. Ze dient dan als synoniem voor het Babylonische rijk, zoals nu ook nog in de media gebruikelijk is om de naam van de hoofdstad van een land te noemen om het land te vertegenwoordigen. Bij uitbreiding slaat het woord ‘dochter’ dan niet alleen op de stad, maar ook op het hele volk. Jeruzalem wordt vrouwelijk voorgesteld als de dochter van Sion; en zo wordt ook de vijand vrouwelijk voorgesteld, namelijk als de stad Babel.

Maar vanuit de Bijbel hebben we geen bewijs dat Babel de spottende uitdrukking “Waar is de Heere, uw God?” (Micha 7:10) zou hebben gebruikt. Anderzijds was het niet ongebruikelijk dat een volk (of koning) zijn macht toeschreef aan zijn eigen god en daarbij de god van het andere volk bespote.

Verklaring 2

De ‘vijandin’ ziet op de omliggende vijandige volkeren. Deze hielden ervan om de ondergang van Israël en Juda te zien. In Psalm 79:10 en Joël 2:17 lezen we over heidenen die met Gods volk spotten met de woorden: “Waar is hun God?” Het gaat dan om de vraag of God Zijn volk wel kan verlossen. Dit verklaart de spot van de vijandin in Micha 7:10, waar ook staat: “Waar is de Heere, uw God?”

Het enkelvoud dat gebruikt wordt, lijkt dit niet te ondersteunen, maar eerder één specifieke vijandin aan te geven. Tenzij alle vijandige volken als één geheel worden beschouwd. De inhoud van de spot is dan wel weer een argument.

Verklaring 3

De vijandin slaat op het ongelovige deel van het volk van God. In het boek Micha is het principe van het gelovige overblijfsel van belang (Micha 2:12, 4:7, 5:2, 6-8, 7:18); trouwens ook in de eindtijdprofetie. Micha zelf treedt in Micha 7 naar voren als de stem van het gelovige deel van het volk, waarmee hij zich identificeert. Dit is dus het deel dat het oordeel erkent, maar ook gelooft dat God Zijn volk zal herstellen. Het ongelovige deel had ‘dochter van Sion’ moeten zijn, maar is zelf tot een vijandin geworden door ongelof in zijn eigen God.

Dit ondersteunt het enkelvoud; maar we hebben geen duidelijk bewijs van de genoemde spot. Intrinsiek is het principe van een gelovig overblijfsel, versus een ongelovig deel, wel kenmerkend voor het boek Micha.

Samenvattend: Ik durf mij dus niet uit te spreken over de identiteit van deze vijandin. Micha zal wellicht een van deze drie opties als de genoemde vijandin bedoeld hebben, maar het is moeilijk om hier stellig een uitspraak over te doen. Het geldt hoe dan ook voor elke vijand van God! Maar wie de vijandin ook mag zijn, ze heeft het bij het verkeerde eind.

Ik besluit graag met de woorden van Micha 7:7: “Maar ik zal uitzien naar de Heere, ik zal wachten op de God van mijn heil. Mijn God zal mij horen”. Dat is de stem van het gelovige overblijfsel, of van de individuele gelovige, wat de omstandigheden ook mogen zijn. Het is een stem van verwachting, geduld en vertrouwen. Mag dit ook onze houding zijn, wie de vijand dan ook mag zijn die wij tegenkomen in ons leven. Want Hij is ‘de God van mijn heil’.
